

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 95/12), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2014. GODINU LIBERALNE STRANKE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 03-07-6-319/15
Sarajevo, 31. mart 2016. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE.....	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Liberalne stranke Bosne i Hercegovine za 2014. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2014. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu, utvrđeno je da je Liberalna stranka Bosne i Hercegovine prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 11., člana 12. stav (1), (2) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbe člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Liberalne stranke Bosne i Hercegovine za 2014. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2014. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Liberalna stranka Bosne i Hercegovine se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Učešće u izvorima finansiranja (%)
1.	Članarina	500,00	27,73%
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00%
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00%
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00%
5.	Prihodi od pr.lica (3-d)	0,00	0,00%
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00%
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	1.302,85	72,27%
8.	Prihodi od propag. (3-g)	0,00	0,00%
9.	Ostali prihodi	0,00	0,00%
I	Ukupni prihodi (1-9)	1.802,85	100,00%
II	Kreditno zaduženje kod banaka	0,00	0,00%
	Izvori finansiranja (I+II)	1.802,85	100,00%

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 835,70 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Liberalna stranka Bosne i Hercegovine. Skraćeni naziv je LS BiH.

Politička stranka je registrovana 20.12.2013. godine kod Općinskog suda Goražde i u sudski registar upisana pod brojem: 045-0-F1-13-000 002, sa sjedištem u Goraždu, Ulica 43. Drinske brigade bb. U finansijskom izvještaju za 2014. godinu, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, Liberalna stranka Bosne i Hercegovine navodi adresu u Ulici Seada Sofića Sofe bb.

Lice ovlašteno za zastupanje i predstavljanje političke stranke je Daliborka Milović, predsjednica stranke.

Umjesto fizičkog lica ovlaštenog za podnošenje finansijskih izvještaja za 2014. godinu, stranka je navela pravno lice „Omega“ d.o.o. Goražde.

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2014. godinu, Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije navela da li ima niže nivoe organizovanja.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Liberalne stranke Bosne i Hercegovine za 2014. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2014. godine.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Liberalne stranke Bosne i Hercegovine obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava, sa posebnim naglaskom na članarine, prihode iz budžeta i troškove izborne kampanje.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja Liberalne stranke Bosne i Hercegovine, u kontekstu odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, obavlja se prvi put.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

a) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Politička stranka nije uspostavila evidenciju o nenovčanom prilogu koji je ostvarila korištenjem poslovnog prostora, bez plaćanja zakupnine¹.

Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u svom aktu, broj: 01-10-2/15 od 12.10.2015, godine, koji je dostavila na zahtjev Centralne izborne komisije BiH navela da je u 2014, godini bez naknade koristila poslovnu prostoriju u porodičnoj kući člana stranke².

b) Politička stranka nije postupila u skladu sa odredbama člana 11., člana 12. stav (1), (2) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH.

Na osnovu finansijskog izvještaja, finansijske dokumentacije koju je na zahtjev Centralne izborne komisije Bosne i Hercegovine dostavila politička stranka i revizijskih dokaza

¹ U skladu sa odredbom iz člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu dobrovoljnih priloga.

² Prostoriju na korištenje stranci je ustupio Adnan Bešlija.

pribavljenih iz eksternih izvora, utvrđeno je da stranka nije vodila poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima³, nije uspostavila tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima⁴, finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Općih izbora, održanih u oktobru 2014. godine podnijela je nakon zakonom propisanog roka⁵ i godišnji finansijski izvještaj nije podnijela na način kako je propisala Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine⁶, čime je prekršila odredbe člana 11. i člana 12. stav (1), (2) i (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka⁷.

- (1) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je u poslovnim knjigama, suprotno računovodstvenim propisima, iskazala prihode i rashode u iznosu većem za 10.000,00 KM u odnosu na ostvarene.

Uplaćenu taksu za ovjeru za učešće na Općim izborima u iznosu od 10.000,00 KM politička stranka je iskazala kao trošak, iako je ista vraćena političkoj stranci nakon što su potvrđeni rezultati izbora. Povrat takse, u istom iznosu, stranka je u poslovnim knjigama iskazala kao prihod političke stranke, ostvaren iz budžeta.

- (2) Godišnji finansijski izvještaj Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je podnijela 15.10.2015. godine, iako je bila obavezna isti podnijeti do 31.03.2015. godine, u formi koju je odobrila Centralna izborna komisija BiH⁸, kako je propisano u članu 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Finansijski izvještaj, pored toga što je podnešen nakon zakonom propisanog roka, nije popunjen u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

- Politička stranka na obrascu 1 - *Opći podaci o političkoj stranci*, nije navela da li ima niže nivoe organizovanja i umjesto osobe ovlaštene za podnošenje finansijskog izvještaja navela je naziv pravnog lica, čime je prekršila odredbe člana 9. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima.
- Liberalna stranka Bosne i Hercegovine u finansijskom izvještaju nije iskazala nenovčanu donaciju koju je ostvarila korištenjem poslovnog prostora bez naknade, čime je prekršila odredbe člana 18. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima.
- U finansijskom izvještaju politička stranka stranka nije iskazala trošak zakupnine poslovnog prostora, kao ni dio drugih režijskih troškova u iznosu od 869,72 KM, koje je iskazala u poslovnim knjigama.
- Stranka u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju nije iskazala trošak, niti obavezu po osnovu poreza i doprinosa na isplate fizičkim licima u iznosu od 1.000,00 KM. Za troškove službenih putovanja osobama koje nisu uposlenici stranke, isplaćena su sredstva u i iznosu od 500,00 KM i naknade posmatračima na izborima u iznosu od 500,00 KM.

³ U skladu sa odredbom člana 11. Zakona o finansiranju političkih stranaka, politička stranka je dužna voditi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima

⁴ U skladu sa odredbom iz člana 12. stav (1) ovog Zakona dužna je uspostaviti evidencije o svim prihodima i rashodima.

⁵ U skladu sa odredbom iz člana 12. stav (2) Zakona pPolitička stranka podnosi poseban finansijski izvještaj za period izborne propagande na način kako je utvrđeno Izbornim zakonom Bosne i Hercegovine.

⁶ U skladu sa odredbom iz člana 12. stav (3) Zakona, politička stranka podnosi finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine

⁸ Forma finansijskog izvještaja utvrđena je Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 96/13)

Obzirom da su sredstva isplaćena fizičkim licima koja nisu uposlenici stranke, ista imaju karakter ličnih primanja, i opreziva su u skladu sa poreznim propisima⁹. Politička stranka je bila obavezna obračunati i platiti porez i doprinose, te ih evidentirati kao trošak.

Neiskazivanjem ukupnih troškova politička stranka je prekršila odredbe člana 22. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

c) Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije postupila u skladu sa odredbama člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH.

Politička stranka je finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora (postizborni finansijski izvještaj) podnijela 29.12.2014. godine, nakon zakonom utvrđenog roka.

U skladu sa odredbama člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine i člana 12. stav (2) Zakona o finansiranju političkih stranaka politička stranka je imala obavezu da finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora Centralnoj izbornoj komisiji BiH podnese u roku od trideset dana od dana objave izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, odnosno do 10.12.2014. godine.

Troškovi izborne kampanje

Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je iskazala troškove izborne kampanje u skladu sa odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, odnosno u okviru zakonom utvrđenog limita.

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM¹⁰ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

U svrhu izborne kampanje Liberalna stranka Bosne i Hercegovine je iskazala troškove u iznosu od 750,00 KM, iako je prema podacima Centralne izborne komisije BiH, na osnovu broja birača, mogla potrošiti 4.692,20 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Liberalnoj stranci Bosne i Hercegovine da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ***da uspostavi evidencije o svim priložima, bez obzira na koji način ih ostvaruje,***

⁴ Zakon o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", br. 10/08, 9/10, 44/11, 07/13 i 65/13) i Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dohodak ("Službene novine Federacije BiH", broj: 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13 i 90/13)

¹⁰ Član 15.10 stav 2. Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.

- *da vodi poslovne knjige u skladu sa računovodstvenim propisima i da uspostavi tačne evidencije o svojim prihodima i rashodima,*
- *da finansijske izvještaje Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnosi u skladu sa Zakonima iz njene nadležnosti i*
- *da poštuje i druge propise, prevashodno porezne, iz kojih proističu dodatne obaveze i troškovi, koje politička stranka treba izmirivati i evidentirati u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju koji podnosi Centralnoj izbornoj komisiji BiH.*

Komentar

Liberalna stranka Bosne i Hercegovine nije se očitovala na Preliminarni izvještaj o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2014. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr. sc. Hasida Gušić